Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı - 3

1. Osmanlı Devleti I. Ahmet zamanında "Ekber ve Erşed Sistemi" ile hanedanın yaşça en büyük ve olgun üyesinin hükümdar olmasını benimsemiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki alanlardan hangisinde değişiklik yapıldığı söylenebilir?

A) Veraset Sistemi
B) Sancak Sistemi
C) Tımar Sistemi
D) Devşirme Sistemi
E) Yönetim Rejimi

2. Osmanlı Devleti'nin, "Arayış Yılları"nda merkezî otoritesinin zayıflaması iç isyanlara sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde iç isyanların çıkmasında etkili değildir?

A) Tımar sisteminin bozulması
B) İltimasın yaygınlaşması
C) Yönetimde valide sultanların etkili olması
D) Veraset sisteminde değişiklik yapılması
E) Hükümdarın, Divanıhümayun başkanlığını sadrazama bırakması

3. Osmanlı Devleti'nde "Kafes usulü"ne geçilmesi ile tahta çıkan padişahlar yönetim tecrübesinden yoksun kalmışlar, sarayda bulunan valide sultan ve saray adamları ise yönetimde etkili olmaya başlamışlardır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili değildir?

A) İç isyanların yaşanmasında
B) Merkezî otoritenin zayıflamasında
C) Devlet idaresinde istikrarın bozulmasında
D) Halkın, yönetime olan güveninin sarsılmasında
E) Hükümdar yetkilerini sınırlandıran yasal düzenlemelerin yapılmasında

4. "Korkunç bir yeniçeri isyanıydı. Bir Osmanlı padişahı ilk kez yeniçeriler tarafından katledilmekteydi. Hem de devleti güçlendirmek istediği için, yapmayı düşündüğü ıslahatlar yeniçerilerin çıkarlarını zedelediği için…"

Yazarın yukarıdaki anlatımı Osmanlı Devleti'nin hangi dönemini betimlemektedir?

A) II. Mahmut
B) Yavuz Sultan Selim
C) I. Ahmet
D) II. Osman
E) IV. Mehmet

5. II. Osman, asker üzerindeki gücünü hissettirme fikriyle "Hotin Seferi"ne bizzat katılmıştır. Seferde, yeniçerilerin isteksizliğini tespit eden hükümdar yeniliklere direnç oluşturacak bu kurumu kaldırmayı düşünmüştür.

Bu duruma bağlı olarak II. Osman hakkında aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün değildir?

A) Köklü bir reform düşüncesine sahip olma
B) Yeniçerilerin disiplinden yoksun olduğunu tespit etme
C) Askerî alanda ıslahata ihtiyaç duyma
D) Otoritesini kuvvetlendirmeyi amaçlama
E) Askerî kurumlar arasında çatışma ve rekabeti engelleme

6. **IV. Murat, devletin kötüye gidişinin sebepleri ve bu gidişin durdurulması hakkında raporlar (layihalar) hazırlatarak aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?**

A) Halk iradesine dayalı bir yönetim oluşturmak
B) Farklı dinî inançların yönetime yansımasını sağlamak
C) Sorunlara kalıcı çözümler getirmek
D) Yabancı devletlerin, ülkenin iç işlerine karışmasını engellemek
E) Ülke yönetimini sağlayacak bir danışma meclisi oluşturmak

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı - 3

7. IV. Murat Dönemi'nde Anadolu ve eyaletlerdeki isyanlar bastırılmış, hazırlanan risaleler rehberliğinde ıslahatlar yapılmıştır.

Buna göre;

I. sorunlara çözüm bulunmaya çalışıldığı,

II. merkezî otoritenin güçlendirilmeye çalışıldığı,

III. devletin eski gücüne kavuşturulduğu

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

8. Osmanlı Devleti'nde tarih yazımı ile görevli memura "vakanüvis" denilir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ilk vakanüvisidir?

A) Mustafa Naima

B) İbrahim Peçevi

C) Süleyman İzzi

D) Ahmet Vasıf

E) Raşit Mehmet

9. Paris'e elçi olarak atanan Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi tarafından yazılan ve Osmanlı'nın "Batı'ya açılan ilk pencere"**si olarak kabul edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sefaretname

B) Layiha

C) Risale

D) Mektubat

E) Salname

10. Aşağıdakilerden hangisi III. Ahmet Dönemi'nde yapılan yeniliklerden biri değildir?

A) İlk Türk matbaasının kurulması

B) Çiçek aşısının yapılması

C) İtfaiye ocağının kurulması

D) Tercüme Encümenliğinin kurulması

E) Nizamıcedit ordusunun kurulması

11. XVIII. yüzyılda İstanbul'da Avrupa tarzı giyim, eğlence ve yaşam tarzı moda olurken; Paris'te Osmanlı elçiliğinin etkisiyle Osmanlı modasının başlaması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

A) Batı uygarlığının, Osmanlı'dan üstün olduğu

B) Osmanlı ve Batı uygarlıklarının karşılıklı etkileşim içinde bulunduğu

C) Batı kültürünün Anadolu'da reddedildiği

D) Doğu ve Batı kültürleri arasında benzerliklerin bulunduğu

E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü sağlayacak güce sahip olmadığı

12. Osmanlı Devleti'nde ilk Türk matbaasının kullanılmaya başlanmasına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

A) Hattatlar loncasının öneminin azalması

B) Kültür hayatının gelişmesi

C) Kütüphaneciliğin gelişmesi

D) Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünün artması

E) Basın-yayın faaliyetlerinin hız kazanması

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

